

Ajánló

Látványos fejlesztés – drámai hanyatlás

Lapunk rendre és örömmel közli a többségükben a modern információs technológián alapuló fejlesztéseket, amelyeknek köszönhetően *korszerű* és *új* szolgáltatások sora indult országszerte. A fejlődés *látványos*. **Kürti Lászlóné** és **Varga Gyuláné** írása egy eredményes fejlesztésről számol be, amelynek következtében *nagyságrendekkel* emelkedett az OSZK könyvtárközi kölcsönzésének *színvonala*. Remélhetően új korszakot nyit e szolgáltatásban azáltal, hogy a modellértékű fejlesztés nyomán más hazai könyvtárak is áttérnek az ilyen típusú szolgáltatásra (a BME OMIKK példája is ezt mutatja). A technológiai fejlesztések – mint ez **Horváth Zoltánné** dolgozatából is kitűnik – lehetőséget nyújtanak a szakma számára a már régen megálmodott/meghirdetett célok, pl. az *egyetemes hozzáférés* valóra váltására. Hiszen a bemutatott OLIB termékcsalád is ezt a célt szolgálja a forrástájékoztató, illetve a *forrásmegosztás, könyvtárközi kölcsönzés támogatásával*.

A TMT számait lapozgatva úgy tűnhet, hogy a hazai könyvtárügyben *minden rendben van*. Szépen *fejlődünk*, kihasználva a technológiai lehetőségeket, bekapcsolódva abba a világméretű folyamatba, amelyben a könyvtárak, az információ és a tudás szerepe felértékelődik. Sajnos azonban a kép *csalóka*: könyvtáraink évről évre *gyengülnek* gyűjteményük, a szolgáltatott információ nagysága/mértéke szempontjából, különösen, ha a rendelkezésre álló és a szükséges információ közötti táguló szakadékot vesszük figyelembe. Ez az év – sokak szerint – az elmúlt évtizedek *legdrámaibb csökkenését* hozta az *állománygyarapításban* az állami szférában. Az *intézményi költségvetési megszorítások* miatt kialakult helyzetet tovább súlyosbította a hagyományossá vált tavaszi *OTKA pályázati kiírás elmaradása*. Felmérte vagy felméri-e valaki a nyomtatott kiadványok és az elektronikus információ tömeges kényszerű lemondása által keletkező kárt, és azt, hogy ennek milyen hatása lesz pl. az oktatás-képzésre, a kutatás-fejlesztésre, a nemzetgazdaságra? Mert az nyilvánvaló, hogy valójában nem a könyvtárak az igazi vesztesek, hanem a *végfelhasználók*. Csökken a diplomák értéke, a szakemberek tudása, az orvosi ellátás színvonala, a K+F hatékonysága, a nemzetgazdaság teljesítőképessége, az ország versenyképessége. Ebben a viszonylag váratlan helyzetben milyen összehangolt könyvtári stratégia szükséges a károk enyhítésére? Számos országban a könyvtárakhoz nyúlnak utoljára, ha megszorítások kellenek. Nálunk ez *fordítva* van. De törvényszerű-e, hogy ez így legyen? Tömérdek statisztika jelenik meg a világban elfoglalt helyünkről a legkülönbözőbb szempontokból. Vajon kaphatunk-e egyszer képet arról is, hol tart ma Magyarország állampolgára szakirodalmi információ-ellátás terén a nemzetközi összehasonlításban, és milyen irányú a változás?

Megannyi kérdés adódik, közülük mindössze néhányat említettem abban a reményben, hogy egyikre-másikra fény derül lapunk hasábjain, mert ezekről is beszélnünk kell!

Szántó Péter